

POTŘEBY SPRSS 2026-2028

č.	pořadí potřeb	popis potřeby	CS + věková struktura
1.	Bezprostřední péče po ukončení hospitalizace	Popis: Potřeba odráží nedostatek sociálních lůžek ve zdravotnických zařízeních pro osoby, kterým byla ukončena hospitalizace v pobytovém zdravotnickém zařízení. Ze zdravotního zařízení ovšem nemůžou být propuštěny do svého domácího prostředí, a to z důvodu nepřipravenosti rodiny na péči v domácím prostředí či nemožnosti zajistit vhodné sociální služby daného druhu. Rozšíření či vznik těchto lůžek by mohlo pomoci tuto situaci přeloučit do doby přípravy domácího prostředí a zajištění vhodné terénní, ambulantní, a v nezbytných případech pobytové sociální služby.	S, OZP, OOSV od 18 let věku a dále
2.	Potřeby klientů v pobytových zařízeních, začlenění do běžné společnosti zejména v souvislosti s transformací sociálních či zdravotnických zařízení	Popis: Transformací ústavní péče je míněno postupné nahrazování ústavního prostředí prostředím, které je pro většinu obyvatel běžné, přirozenější a nejméně omezující. Cílem je osobám s handicapem vytvořit takové příležitosti a podmínky, a to v oblasti bydlení, práce, sociálních kontaktů a trávení volného času tak, aby jim bylo umožněno žít a prožívat plnohodnotný život a být součástí společnosti. Jednou ze stěžejních je podpora osoby v komunikaci tak, aby se byla schopna domluvit, dále podpora osoby v rozhodování tak, aby se byla schopna rozhodovat sama nebo s podporou, a v neposlední řadě pak svobodně se pohybovat (buď samostatně, s podporou pracovníků či kompenzačních pomůcek).	OZP od 18 let věku a dále
3.	Přechodné bydlení, s podmínkami pro osobní hygienu, praní prádla, zajištění stravy	Popis: Potřebou je myšleno zabezpečení přechodného bydlení a střechy nad hlavou, vč. vhodných prostor pro zajištění osobní hygieny, pro přípravu stravy, vyprání a usušení prádla či možnosti zprostředkování čistého ošacení, a to z důvodu zachování lidské důstojnosti a zabránění hlubšímu sociálnímu propadu a také z důvodu zajištění bezpečí a základních potřeb pro dítě.	OOSV od 18 let věku a dále RsD bez omezení
4.	Přenocování s podmínkami pro osobní hygienu	Popis: Potřeba je spojována zejména s osobami, které se ocitly v krizové životní situaci bez příští a sociálního zázemí. Dále s osobami, které dlouhodobě bydlí trvalého charakteru nevyhledávají, a dostávají jim pouze místo k přespaní a možnost hygieny.	OOSV od 18 let věku a dále
5.	Odborná rada, pomoc	Popis: Jedná se o potřebu odborné rady, jednorázové případně cílené dlouhodobější podpory kompetencí formou individuální práce s uživatelem, a to při řešení jeho nepříznivé sociální situace. Ta může být způsobena problémy ve stáří, zdravotním stavem (např. neznalost, dezorientace v dávkových a sociálních systémech), dluhy (špatné finanční hospodaření), závislostmi. Dále může být situace způsobena dlouhodobými vztahovými problémy a konflikty. Cílem je poskytnout osobě takovou podporu, aby se ve své situaci zorientovala a dokázala ji podle svých možností a schopností řešit.	S, OZP, RSD, OOSV bez omezení
6.	Akutní pomoc v krizové situaci, která může vyústit v ohrožení života a zdraví	Popis: Jedná se o potřebu okamžité pomoci na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v ohrožení života a zdraví nebo v jiné obtížné situaci, kterou nezávadnou řešit vlastními silami. Cílem je poskytnout osobě okamžitou pomoc a takovou podporu, aby se osoba zklidnila, ve své situaci zorientovala a dokázala ji podporou svých kompetencí, přirozených zdrojů ve svém okolí, případně jiných služeb řešit.	RsD, OOSV bez omezení
7.	Prevence sociálně-patologických jevů	Popis: Jedná se o potřebu podpory, která má napomáhat k překonání nepříznivé sociální situace osobám s rizikovým chováním a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů. Jedná se o rizikové chování u dětí a mládeže i dospělých osob, například záškoláctví, užívání návykových látek nebo podpora při řešení nelátkových závislostí, a to i ve stádiu experimentů.	RsD, OOSV ostatní od 18 let NZDM od 6 - 26let
8.	Podpora rodičovských kompetencí (a to při výchově dítěte/děti a při péči o dítě se zdravotním postižením)	Popis: Potřeba nejen odborné rady, ale především cílené podpory rodičovských kompetencí. Tato podpora se dotýká zejména problémů dětí ohrožených rizikovým chováním a jejich rodin (např. při řešení záškoláctví, poruch chování, experimentování s návykovými látkami, poruch příjmu potravy, kyberšikaně, nadužívání elektronických médií, jednání vykazujícího znaky přestupkového jednání či podezření z páchání trestné činnosti dětí). Další oblastí, která spadá do této potřeby, je podpora rodin, ve kterých se narodilo dítě s nepříznivým zdravotním stavem (a to do 7 let věku). Cílem je podpořit rodičovské kompetence natolik, aby dítě mělo zajištěné všechny svoje potřeby a mohlo vyrůstat v přirozeném sociálním prostředí v rodině.	RsD, OZP od narození a dále Raná péče - do 7 let věku
9.	Celodenní péče včetně bydlení a základní zdravotní péče	Popis: Jedná se o potřebu zajištění celodenní péče s vysokým rozsahem potřebné podpory při uspokojování základních biologických a fyziologických potřeb osob, pro které již není možné zajistit péči v běžném domácím prostředí, a to ani za pomoci sociálních služeb v terénní a ambulantní formě, vč. zajištění potřeb zdraví a poskytnutí zdravotní péče. Důležitý je rozsah potřebné podpory při zajišťování potřeb v kombinaci se sníženou mobilitou či imobilitou osob.	S, OZP, OOSV od 18 let a dále Týdenní stacionáře, Domovy pro osoby se zdravotním postižením - včetně dětí do 18 let a dále
10.	Potřeba sebeuplatnění, osamostatnění, pracovního uplatnění a sociálních kontaktů	Popis: Potřeba souvisí s nezávislostí osob na sociálních službách a snížením potřeby péče a pomoci druhé osoby. Mnohdy je nutné vytvořit u osob pracovní návyky a motivaci posunout se dále. Osamostatněním je rozuměno dosažení stavu minimální závislosti osob na pomoci svého okolí. Míra podpory při naplňování této potřeby by měla reagovat na zjištěné schopnosti a dovednosti daného jedince. S potřebou osamostatnění, podporou soběstačnosti a sebeobsluhy nedílně souvisí vytvoření příležitosti a podmínek, aby se člověk mohl rozhodovat, dostával podporu v rozhodování, v samostatném pohybu a komunikaci. Nezbytné je zmínit také potřebu sociálních kontaktů a potřebu začlenění do společnosti, a to u všech osob bez ohledu na věk, jako prevenci proti sociálnímu vyloučení. Jde o to, aby osoby měly příležitosti a možnosti udržovat rodinné a jiné sociální vazby, a aby mohly navštěvovat veřejné služby.	OZP, OOSV bez omezení
11.	Setrvání v domácím prostředí	Popis: Cílem je podpořit osobu v udržení soběstačnosti při zachování stávající autonomie a sociálních vazeb ve svém domácím prostředí. Osoba setrvá ve svém přirozeném sociálním prostředí díky zajištění péče prostřednictvím sociální služby ambulantní formy během dne, a to v takové míře, aby se vrátila zpět do svého domácího prostředí.	S, OZP bez omezení
12.	Péče v domácím prostředí, vč. odlehčení pečujícími	Popis: Zajištění potřebné péče o osobu, jež vyžaduje pomoc jiné osoby v přirozeném sociálním prostředí. Zejména se jedná o potřebnou podporu při uspokojování základních biologických a fyziologických potřeb osob, pomoc při zabezpečení chodu domácnosti, a to při udržení soběstačnosti, zachování stávající autonomie a sociálních vazeb ve svém přirozeném sociálním prostředí. Také se jedná o podporu osobě z důvodu mimořádné situace, kdy se členové domácnosti bez cizí pomoci neobejdou (z důvodu úrazu, akutního onemocnění člena domácnosti aj). Potřeba rovněž souvisí s potřebou odpočinku osoby pečující o osobu blízkou, která se bez její pomoci neobejde, přičemž je této zajištěn za daných podmínek krátkodobý (v rádech dnů, týdnů) oddech, a to tak, že je pečující osoba zastoupena v péči o osobu blízkou odpovídající sociální službou. Potřeba souvisí se situacemi, kdy je pečující osoba náhle, z různých důvodů (např. zdravotních) indisponovaná, hospitalizovaná či plánovaně potřebuje soustavnější odpočinek „dovolenou“.	S, OZP, RSD, OOSV bez omezení
13.	Získání, navrácení nebo udržení kompetencí pro plnohodnotný samostatný život, případně spojeno s potřebou bydlení	Popis: Potřeba zejména pro osoby s oslabenými schopnostmi pro běžný život (především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu, vč. závislosti), které chtějí žít v přirozeném sociálním prostředí, plnohodnotně, samostatně, či s minimální podporou. Potřeba je definována rovněž pro mladistvé, opouštějící ústavní zařízení z důvodu zletilosti, a pro osoby do 26 let vracejících se z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Pomoc a podpora by měla být zaměřena zejména na podporu samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti, například formou poradenství (prevence zadlužování se, získání a udržení si bydlení, motivace k nalezení a udržení si vhodného zaměstnání apod.).	OZP, OOSV od 18 let věku a dále Domy na půli cesty (zpravidla od 18 do 26 let)